

شەهیدانی حزبی دیموکرات له بۆکان

مآپەری "شەهید" م له ڕینگەیی مآپەری گیارهنگەوه دیت و سەردانم کرد. وەک له ناوی دەرەکهوئیت، مآپەرەکه له پەيوەندی شەهیدانداپە؛ له خویندەنەویدا دەرەکهوئیت که بۆ ناساندنی شەهیدان و گیان لەدەست چوانی سەر بە ڕیکخراوەکانی حزبی دیموکرات بەرئۆه دەچیت. ئەو مآپەرە سەرچاوەیەکی باشە بۆ کاری توێژینەوه له رووداوه سیاسی -نیزامیەکانی حزب و بە گشتی رۆژەهلاتی کوردستان له سەرەتای دامەزرانی حزبەوه تا ئەمڕۆ و له راستیدا درێژەیی کاریکە که پیشتر نەمر کەرمی حیسامی بە دەرکردنی کتییەک لەمەر شەهیدانی حزب سەرەتای دامەزراندبوو.

مآپەری گیارهنگ سەر بە حزبی دیموکراتی کوردستانە بەلام لیستەکه هەموو ماوهی تەمەنی حزب له سالی ۱۹۴۴ هوه تا ئەمڕۆ، واتە شەهیدانی هەردوو بآلی ئیستای حزب (حزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران بە ڕیبهرایەتی کاک مستەفا هيجری و حزبی دیموکراتی کوردستان بە ڕیبهرایەتی کاک خالید عەزیزی) دەگرێتە بەر.

هەر بەو بۆنەیهشەوه، من عینوانی ئەم وتارەم بە ناتەواوی نووسی بۆئەوهی سەرم له خوینەر نەشیواندبیت. هەرچۆنیک بیت، لیستەکه، شەهیدانی هەردوو ڕیکخراوەی حزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران و حزبی دیموکراتی کوردستانی گرتۆتەوه.

لیستەکه بە گوێرەیی شار و ناوچه ڕیک خراوه، وەک کرماشان، نیلام، سنه، ههوشار مههاباد، ورمی، ماکۆ و هتد. له باسی هەركام له شارەکانیشدا ناو و وینەیی ۳۰ کەس له یەك لاپەرەدا راگەیننراوه و کاتی که له سەر ناوی کەسیک کلیک بکریت، ئەم تاییەتمەندییانە سەبارەت بە شەهیدەکه دەرەکهون: ناو، خەلکی کوئ بووه، له کوئ له دایک بووه، له کوئ شەهید کراوه، ڕیکەوتی شەهید بوونی، چۆنیەتی شەهید بوونی، گۆکۆی له کوینیە و سەر بەکام ڕیکخراوەی حزب بووه.

شەهیدەکان هەموو بە یەك شیوه سەیر کراون و یەك چەشنە زانیارییان له سەر راگەیننراوه واتە پله و پایەیی ڕیکخراوەیی تیدا نەگیراوتە بەرچاو و بە شان و بآلی کەسیکدا زیاد لەوێتر هەنەگوتراوه، ئەوه خۆی لەخۆیدا کاریکی گەلێک باشە لەبەر ئەوهی هەموو ئەو کەسانە، له هەر پلهو پایەیهکدا بووبیتن، بەنرخترین دیاریی، واتە گیانی خۆیان، پیشکەش بە باوهرەکهیان کردووه و لەوهدا کەس لەوێتر کەمتر نییه. بەلام لەبەر ئەوهی هەندیک لەو ناوانە بە نەخۆشی کۆچی دوااییان کردووه واتە نە ئیعدام کراون و نە لەشەردا شەهید بوون، دەرکرا له کوتایی ئەو زانیارییه گشتییانەدا هەندیک زانیاری تاییەتمەند بۆ هەركام لەو کەسانە گۆدوگۆ بکریت و له سەرچاوەکانی دیکه وەرگیریت بۆ ئەوهی خوینەرائی دواڕۆژ باشتەر ئەو کەسانە بناسن. ئەم کاره، بۆ نمونە بۆ نەمر ئیبراهیم جهاندیده (فەقی برايم) کراوه و زۆریش له شوینی خۆیداپه.

بۆکان

شار و ناوچهی بۆکانیش له لیستەکهدا شوینی تاییەتی خۆی هیه. له ۵ لاپەرەیی تاییەت بە بۆکاندا ناو و وینەیی ۱۴۸ کەس راگەیننراوه که جگه له چەند کەسیکیان که بە نەخۆشی بەحییان هیشتووین، ئەوانیتر هەموو هەر بە دەست ڕژیم پەهلەوی و بە زۆریی بە دەست کۆماری ئیسلامی شەهید بوون

واته یا ئیعدام کراون یا له شهردا شههید بوون یا کهوتوونته بهر توپبارانی 'ئیسلامی نابی موحممهدی' یا لههمموویان جیی دختر، له شهری کۆمهله و حزبدا کووژراون.

هۆکاری شههیدبوونی ههندیک کهسیش وهک "رووداو" نووسراوه که دهرناکهوئیت چیبه. گهلۆ ئهوه رووداوی ترومبیل و شتی هاوچهنه، یا شههیدهکه یهک لهو ۷۰۰ پیشمهگره بی تاوانهی حزبی دیموکرات و کۆمهلهیه که له ههشتا و نهوهدهکاندا له باشووری کوردستان به دهست جاش و بهکریگیروانی ئیران یا راستهوخۆ به دهست پاسدار و بهسیجی دزهکردوی ناو کوردستان کووژران و حزبه کوردییهکانی باشووری کوردستان دیزه به دهرخۆنهیان به مهسهلهکه کرد. بهداخه من نهتوانی قوربانیانی ئهم بابتهی دوایی له ناو لیستهکهدا بدۆزمهوه. هیوادارم ئهوه کهم تهرخمی من بووئیت که ههموو ناوهکانم یهک به یهک نهپشکنیوه، دهناناوهواوییهکی بهرچاو دهئیت ئهگر ئهوه تاوانه گهورهیه و ئهوه راستیی زهقه له خهک بشاردریتهوه.

خهکینه! نزیک به ۷۰۰ کهس له رۆلهکانی ئیوه، که له ریزی پیشمهگره حزبه سیاسییهکانی رۆژههلاتی کوردستاندا بوون، له باشووری کوردستان به دهست پاسدار و بهسیجی مهلاکانی ئیران یا بهکریگیروای خوجی بی ئهوان بی سهروشوین کراون. تهناوت ههندیکیان له لایهن بهرپرسیانی چهند حزبی باشووری کوردستانهوه رادهستی رژیمی ئیران کراونهتوه و له راستیدا پنیان فرۆشراون! ئهنجامی کارهکش ئیعدامی ئهوه ههزارانه بووه.

ئهوه، راستییهکی میژووویه و دهبی کۆمهلهانی خهک لئی ناگادار بن. هیوادارم بهرئیهبهراونی مآلپهری شههید که زحمهتییکی زۆریان بو ئامادهکردنی زانیاری لهسه ئهوه ههموو شههیده کیشاوه، ئهگر تا ئیستا لهبهر ههندیک 'مولاحزه' ناوی ئهوه شههیدانهیان که بهو شیوه ناجوانمیرانهیه شههید کراون، نهخستینته توپی مآلپهرهکهیانهوه، ئیستا بیخن؛ ئهگریش ناوهکان راگهیننراون، ئهوا ئاماژهی راستهوخۆ بهو راستیی تالانه بکهن که ههموممان پنیان دهرانین و ئهگر نهیکهن، ئهوا پهردهپوشیی جینایهتهکانی سپای پاسداران و جاشی خوجی بیان کردوه، ئهوهش له خهکانی خهباتکار ناوهشیتتهوه.

هیوایه کاریکی هاوچهن له لایهن برادرانی کۆمهله و حزبه سیاسییهکانی دیکهیی رۆژههلاتیشهوه بکرنیت و ئهوه بیدهنگییه سهرسام هینهره سهبارته به جینایهتییکی وا مهزن بشکینن.

بو سهردانی مآلپهرهکه، راستهوخۆ کرته بکهنه سهه ئهم ئهدرسه:

<http://shehid.com/bokan.php>

<http://www.giareng.com/>

یا سهردانی مآلپهری گیارهنگ بکهن:

ئینجا له لاپههه یهکهم (دهسپیک) ستوونی یهکهم، له ژیر عینوانی "چهند مآلپهریک"دا، "مآلپهری شههید" بدۆزنهوه.

